

SACRA RITUM
CONGREGATIONE

Eñno , & Rñno Dño Card.

JO: FRANCISCO ALBANI
HISPALEN.

Beatificationis , & Canonizationis

VEN. SERVÆ DEI
SOR. FRANCISCÆ DOROTHEÆ

Fundatricis Monasterii Monialium Excalceatarum
S. DOMINICI S. Mariæ Regum
Civitatis Hispalen.

R E S P O N S I O

A D N O V A S

ANIMADVERSIONES

R. P. D. FIDEI PROMOTORIS
SUPER DUBIO

*An constet de Virtutibus Theologicalibus Fide , Spe , & Caritate erga Deum ;
& Proximum, necnon de Cardinalibus Prudentia, Justitia, Fortitudine,
& Temperantia , earumque adnexis in gradu heroico in casu ,
& ad effectum de quo agitur ?*

R O M A E MDCCLXXVI.

Ex Typographia Reverendae Camerae Apostolicae .

CONGREGATIONE
SACRAMENTUM

1790, 24. Aprilis

IO: FRANCISCO ALBANI

HISPANIAM

Legationibus, et Commissionibus

VEN. SERV. DEI

SOR. FRANCISCA DOROTHEA

Institutionis Monasterii Benedictini et regularis
S. Domini S. Mariae Regum
Civitate Hispanica

RESPONSI

AD NOMINIS

ANIMADVERSIONES

R. D. FIDELI PROMOTORIS

SUPER DUBIO

Quod si in ista Theologia, et in ista
Theologia, et in ista Theologia, et in ista
Theologia, et in ista Theologia, et in ista
Theologia, et in ista Theologia, et in ista

ROMAE MDCCCLXXVI

HISPALEN.

Beatificationis , & Canonizationis

VEN. SERVÆ DEI

SORORIS

FRANCISCÆ DOROTHEÆ

Affertæ Fundatricis Monasterii Monialium
Excalceatarum S. Dominici S. Mariæ
Regum Civitatis Hispalen.

NOVÆ

ANIMADVERSIONES

R. P. FIDEI PROMOTORIS

SUPER DUBIO

*An constet de Virtutibus Theologalibus , Fide , Spe , & Ca-
ritate erga Deum , & Proximum , necnon de Car-
dinalibus , Prudentia , Justitia , Fortitudine ,
& Temperantia , earumque adnexis in gradu
heroico in casu , & ad effectum , de quo
agitur .*

BEATISSIME PATER.

UM multa a Prædecessoribus Tuis ad gravissimas Causas
Beatificationis Servorum Dei , & Beatorum Canoniza-
tionis rite recteque definiendas , providentissime sancita,
& constituta sunt ; tum nihil sane præclarior , atque sa-
pientius , quam quod potissimas Virtutum , Martyrii , ac
Miraculorum quæstiones semel , iterum , ac tertio , in

acerrimæ disputationis conflictum , severissimumque examen adduci vo-
luerint apud Sacram Rituum Congregationem , ulque dum propositæ Con-
troversię veritas ad eum moralis evidentię , ac certitudinis gradum perve-
niat , ut & suffragium in Causa ferentibus omnis auferatur anceps cogita-
tio deliberandi , & iis , qui pravitatis hæreticæ fermento corrupti , loqui
audere

- 2
- audent mala de bonis, & in electis pingere maculam*, quodcumque calumniandi perfugium, penitus ereptum, ac sublatum fuisse videatur.
- 2 Tam laudabilis moris consuetudinisque apprime gnarus R. D. *Hieronymus Lasalde* diligentissimus in Urbe Procurator Postulatorque Causæ Ven. Servæ Dei FRANCISCÆ DOROTHEÆ; post primum de heroicis ejus Virtutibus institutum Judicium, atque experimentum in Consultatione, quam vocant, *Antepreparatoria* habita in ædibus Eminentissimi & Reverendissimi Domini Cardinalis *Johannis Francisci Albani* Episcopi Portuensis prædictæ Causæ Relatoris die 8. Junii 1773. ; tota statim & mente, & animo in novum earumdem Virtutum examen, quod *Preparatorium* dicitur, incumbit; nullum non movens lapidem, quo splendidissimæ Causæ per Nobilissimum Hispalensis Ecclesiæ Capitulum, cujus negocia gerit, suæ fidei diligentiaque commissa, celeriori progressui consulat, atque prospiciat.
- 3 Itaque ad impositi mihi muneris religionem maxime pertinere intelligo, ea omnia diligenter exponere, ac in medium asferre in novis hisce Animadversionibus meis, quæ in memoratis *Antepreparatoriis* Comitibus omnium ferme Consultorum animos, dubios admodum, ancipites; atque suspensos tenuisse comperi in Virtutibus Servæ Dei heroicis dijudicandis; quæque, nisi accuratiori defensione penitus e medio tollantur, nunquam moveri poterunt iidem doctissimi Viri ad tutum, certum, ac ferventibus Hispalensis Cleri Populique votis accommodatum, de Venerabilis FRANCISCÆ sanctitate votum suffragiumque pronuncian- dum.
- 4 Utque a *Probationibus* incipiam; multa adhuc in Causa esse video, unde impediatur, vel saltem summo opere retardetur proposita a Postulatoribus *conjunctio*, quam ipsi appellant, *secundi gradus*, sive progressus ad ulteriора *per viam subsidiaria*, minusque perfecta *Probationis*, desumptæ nimirum ab humano testimonio Informativorum Testium *de visu*, & Apostolicorum *de auditu auditus*, confirmandæque juxta Generalem Benedicti PP. XIV. sanctionem editam die 17. Julii 1754. §. *Decernimus secundo loco*, uberiori divinitatis voce, ac testimonio, quod in *tertii de Cælo Signi*, sive *Miraculi* onere approbationeque vertatur.
- 5 Nam neque depulsam satis, atque *exclusam* video per modernos Causæ Patronos relate ad veteres ejusdem Causæ Postulatores *quancumque fraudis, seu negligentia suspicionem*, ex qua factum est, ut dilata Processus Apostolici constructione ad annum *centesimum trigesimum* a morte Servæ Dei nunc ad annum *undecimum supra centesimum* post signatam manu Summi Pontificis *Commissionem Introductionis*, soli Testes *de auditu auditus* in prædicto Processu auctoritate Apostolica instituto, ad examen induci vocarique potuerint; neque iidem Apostolici Testes *de auditu auditus* tam grave constituunt adminiculum, ut attenti numero & qualitate Testium *de visu* in Processu Ordinario examinatorum, rem ad eum statum deducant, quæ faciat fidem & auctoritatem viro prudenti de re gravi judicaturus; neque demum alia concurrunt a Sacra Rituum Congregatione statuta, ut rite & recte admittantur Testes *de auditu*, de quibus omnibus jam antea memoratus Pontifex, tamquam privatus Author differnerat in suo Opere de Canonizatione Sanctorum lib. 2. Cap. 4. §. 5.
- 6 Quid enim affertur in præterita Responsione, unde excludatur prædicta *fraudis, aut negligentia suspitio*? Non constare dicitur pag. 3. §. 8. & seqq.

& seqq. de dolo malo fraudeque; quæ versuta, ac fallax Sedem Apostolicam decipiendi ratio fuisset, nec cadere in splendidi sinum sanctissimi-
 mumque Cathedralis Ecclesiæ Hispalensis Capitulum nobili sinumque Ci-
 vitatem, qui hujusce Causæ Postulatorum officia ex sola Religione sus-
 ceperunt; nullam esse tantæ deceptionis utilitatem, sine qua nemo in
 fraudem impellitur; segniter expediri negotia, quæ plurimum consilio &
 opera perfici debent, Capitulum Hispalense gravissimum simul onus su-
 stinuisse alterius Causæ, nimirum V. S. D. Ferdinandi de Contreras;
 priores nostras Remissoriales pro constructione Processus in specie anno
 1674. expeditas, executioni nunquam fuisse demandatas, imo in quo-
 dam Archivo apertas & informes fuisse repertas: demum inutile pror-
 sus esse de retardata Processus constructione quæstionem movere postequam
 Sacra Congregatio Summusque Pontifex, hac probe cognita dilatione,
 Processum confici decrevit.

- 7 At enim vero, si istiusmodi rationum momenta valerent ad omnem dolo-
 se negligentia suspicionem a Postulatorum capitibus avertendam, nulla
 jam erit Cautela utcumque Apostolicis Testibus, qui oculati sint vel au-
 riti primi gradus destituta, quæ ad normam laudari Benedictini Decreti
 per viam subsidiariam ope trium Miraculorum expediri non debeat;
 quin aliquam ex hoc capite promovere liceret difficultatem. Quid enim
 promptius, facilius, atque expeditius, ut gravissima quælibet fraudis,
 aut negligentia suspicio contegatur, ac propulsetur, quam contendere
 dolum malum in Postulatoribus non esse plene probatum; ad necessariæ
 pecuniæ defectum confugere; atque etiam ad onus promovendæ alte-
 rius Causæ (quam tamen scimus multo hac ipsa Venerabilis DORO-
 THÆE negligentius fuisse promotam; quum in ea manus fuerit appo-
 sita Ordinariæ Inquisitioni anno LXXXIII. post obitum Ven. *Ferdinan-
 di de Contreras*; Apostolica vero; anno CCVII l. qui fuit annus repar.
 Salut. 1756., veluti ostendimus in Animadversionibus super eadem
 Causa editis superioribus proximis mensibus)? Quid insuper ad eundem
 excludendum dolum inopportuni, quam in medium afferre locum po-
 stremarum *Remissorialium anni 1753.*, unde magis magisque confir-
 metur objecta fraudis negligentiaque suspicio, ex eo quod priores lit-
 teræ anni 1674. expeditæ *nunquam executioni sint demandatæ*, jacue-
 rintque usque ad annum 1731. *inquodam Archivo apertæ & informes?*
 Quid tandem ad omnia quantumvis gravia Causarumque progressui fata-
 lia impedimenta ex nimium fera Processuum constructione deducta, pe-
 nitus e medio tollenda, inanius atque inconcludentius, quam asserere,
 quæstionem hac de re moveri non posse, utpote quæ jam judicata cen-
 feri debeat, quum Sac. Rit. Congregatio novas Remissoriales litteras rela-
 xandas esse decreverit?

- 8 Sed non ista profecto est Apostolicæ Sedis praxis in hisce Causis desinen-
 dis. Relaxat utique *Remissoriales Litteras* Sac. Congregatio, etiamsi con-
 flet, oculatos Testes, aut auritos primi gradus inveniendos non fore, quia
 scit viam non deesse, qua Causa progredi possit, si congruæ dilationis
 probabiles afferantur rationes: non enim simplex dilatio quælibet i mpe-
 dimento est conjunctioni utriusque Processus, sed ea dumtaxat *dila- tio*,
 quæ ab extraordinaria quadam negligentia ortum ducens, doli fraudis-
 que suspicionem adnexam habet, quam si excludere nequeant Postula-
 tores ope legitimarum rationum, unde objectam Processus Apostolici
 dilationem evenisse demonstrent, sibi imputent, non Sacræ Congre-
 gationi

tionem inutiliter factam in eodem construendo Processu expensarum provisionem.

- 9 Est igitur melioribus argumentis excusanda nimis sera, ac diuturna Processus Apostolici confectio, omniſque a Postulatorum capitibus arcenda exinde emergens doli, aut culpabilis negligentiae suspicio. Nam quae hactenus sunt allata, includere potius, quam *excludere* eandem suspicionem jure merito existimarunt Amplissimi Patres, nec unquam inducere animum poterunt, ut sibi suadeant, constructionem Apostolici Processus dilatam fuisse ab anno 1674. ad annum 1753. *ob rei nummaria defectum*, considerantes *nobilissimam Hispalensem Civitatem*, ejusdemque *splendidissimum sanctissimamque Capitulum*, hujusce Causae Postulatorum officia, hoc est sumptuum faciendorum onus in se suscepisse: quin aliquid movere eos possit altera Causa Ven. *Ferdinandi de Contreras*, in qua, licet eodem tempore incoepa esset Apostolica Inquisitio (incoeptam autem fuisse nonnisi triennio post vidimus paullo superius); attamen utrique Inquisitioni Causaeque peragenda, Civitati & Capitulo Hispalensi vires procul dubio non deerant; nec demum ipsam *Litterarum Remissorialium* jam usque ab anno 1674. exquisitarum, obtentorumque inexecutionem illegalemque custodiam suspicionem carere intelligunt, illas non ob auri defectum per plurimos annos *apertas & informes in quodam Archivo delituisse*, sed ob magnum aliquod, quod Causae timeretur prajudicium, si quom recens esset rerum a Ven. Virgine gestarum memoria, executioni demandatae fuissent.
- 10 At concurrerent saltem in Causa, quam agimus, alia duo *Requisita*, quae in numero versantur & qualitate Testium Informativorum de visu, atque in adminiculo non levi, sed gravi desumendo ex Testibus de auditu auditus in Processu Apostolico examinatis, quaeque omnino concurrant necesse est ad expectitam Processuum conjunctionem secundi gradus obtinendam juxta sapientissimi Legislatoris mentem in saepememorata Generali Sanctione anni 1754. clarissime expressam. Verum enim vero, quis asserere audeat, Testes in Processu Apostolico hujusce Causae exceptos, esse de auditu auditus, graveque ex eorum dictis adminiculum desumi, quod sufficiens sit faciendae fidei & auctoritati viro prudenti de re gravi iudicaturus; si non aliam passim suae scientiae indicant originem, quam publicam vocem & famam, quam vulgi opinionem, lectionemque vitae Servae Dei a P. Gabriele Aranda conscriptae? Si hanc ipsam Majorum traditionem, publicam vocem & famam Historicorumque fidem, cui eadem innituntur Apostolica testimonia fere omnia in Summario, atque in Elencho relata, multis usque ab initio immixtam auctamque fuisse contat fabellis, ac superlacionibus; idque vel ipsi Causae Patroni ultro fatentur in praeterita Responsione pag 10. §§. 40. & 41.? Si tandem tam multa ab iisdem Apostolicis Testibus commemorantur, de quibus altum silentium in Ordinaria Inquisitione; immo si vix unus, aut alter est heroicus virtutis actus, in quo referendo iidem Apostolici Testes cum Informativis conveniant, quemadmodum titulos de Fide, Spe, & Caritate cuique percurrenti patebit?
- 11 Quod si ipsorum Testium Informativorum de visu numerum qualitatemque attendamus; et si eos magno numero testimonia dedisse sua appareat; tamen vera pauci admodum sunt, qui de singularibus Virtutum actibus, deque eorum praestantia, atque splendore ex certa scientia tamquam oculati deponant. Ex his vero paucis, domestici tantum Testes, Monia-

Moniales nempe aliquot, eademque ipsæ Sorores & Consociæ V. S. D. in *Summario*, atque *Elencho* afferuntur; ac duobus Confessariis exceptis sub titulis de *Caritate*, de *Fortitudine*, de *Temperantia*, de *Obitu*, & *Concursu ad funus*, quinquies tantum in *Elencho* occurrentibus, ibique paucis, genericis, & ad heroici *habitus* probationem omnino imparibus verbis de Venerabilis Virginis Sanctitate testimonium ferentibus; quorum præcipuus, Pater videlicet *Monterius*, qui per annos triginta Servæ Dei Confessiones excepisse dicitur, vix ullam meretur fidem, quum graviora quædam facta scituque necessaria siluerit, quæ tacitus præterire nullo modo debebat; cuiusmodi est illud reprobatarum ab ipso Dei Famulæ Constitutionum, quas insuper ab illius manibus abstulisse lacerasseque ceteri commemorant Testes.

- 12 Tota itaque Virtutum Venerabilis DOROTHEÆ probatio ab una fide, unoque testimonio paucarum ejusdem Asceterii Monialium, ac genericè confusè, perturbateque illius præclara opera commemorantium esset repetenda in hoc tam gravi, ac metuendo iudicio, etiamsi Dei Famulam quam sæpiissime spiritualibus de rebus cum nonnullis pietate, ac sapientia præstantibus viris egisse constet. Hanc autem rem periculo plenam etiam atque etiam præcavendam esse jure merito observantes Consultores doctissimi, magnopere querebantur ex universo Informativo Processu nihil plane luminis sibi eruere licuisse ad veritatem confirmandam præcipuarum Epocharum Vitæ Servæ Dei, quas Causæ Patronus ingenti labore conquistis, se statuisse profitetur in *præterita Responsione*, quæque si cum Testium dictis in *Summario* descriptis conferantur, abgent potius, quam imminuant propositas in antea actis Animadversionibus difficultates.

- 13 Et sane, si de priori Epochâ sit sermo (quam tamen perspectam habere oporteret, non tantum quia innocens, & ab omni labe pura Dei Famula prædicatur, quantum propterea quod magnis inusitatique donis atque prodigiis vel a prima ætate distincta, & cumulata perhibetur); nemini dubium est, quin in maxima rerum actionumque ad eandem primam Epocham pertinentium obscuritate versetur, nec aliquam abesse suspicionem, quod illusionibus per id temporis fuerit obnoxia Venerabilis Virgo, clarissime ostendunt, cum cetera testimonia in *Summario*, in *Elencho*, in præterita defensione laudata; tum ea potissimum quæ commemorat Servæ Dei germana Sœur in MS. in *Processum compulso*, Sum. pag. 105. §§. 35. & 36.

- 14 Consilium deinde, quod de spiritu S. D. viri Theologi numero duodecim consulti habuerunt, cui Venerabilis DOROTHEÆ ætati affingendum adscribendumque putabimus? An quum Infantula votum Deo nuncupavit præligendi semper, quod ei gratius existimaret? De valore siquidem hujus voti fertur instituta fuisse disquisitio. Verumtamen prædictum *Manuscriptum Sororis* V. S. D. repugnare videtur, ubi legitur, non solum de hoc voto, sed de spiritu deque charismatibus iudicium fuisse institutum; idque non prius, quam decimum octavum ætatis annum attigisset Venerabilis Virgo. Rursus, si quærat, cujus imperio, & auctoritate cætus ille Theologorum sit coactus, quis audeat divinare? Dicitur enim Confessarius jussus fuisse ad Theologicum illum Senatum referre superna arcana ore, & scripto sibi concedita. Unde igitur hæc jussio emanavit? An ab Archiepiscopo Hispalensi? At non aliam novimus eum consultationem tenuisse, quam quum de novo Asceterio instituen-

tuo aetum est, quo sane tempore quadragesimum ætatis annum agebat Venerabilis DOROTHEA. Sed de hac nova institutione Consultationeque Theologorum super ea habita paullo infra redibit sermo. Interim quoad expositam Epocharum confusionem animadvertisse sufficiat, illam etiam partem vitæ Servæ Dei altius investigandam esse, quam sola remotis arbitris in summitate Ædium transegit dicitur in oratione, & jejunio Moysis instar pro novo jure, ac regula vitæ statuendis. Quamquam enim istiusmodi secessum eodem ferme modo narrent Testes in ordine Processus Informativi IX. & LXXI., nihilominus prior illum affigit patriis ædibus, quum infans adhuc esset Venerabilis Virgo, posterior vero collocat in domo *Alysiæ de Abrego*, apud quam commorabatur Dei Famula anno ætatis suæ trigésimo.

- 15 Verum enim vero, quæ diligentiores Processuum scrutationem, magisque accuratam defensionem unanimi fere Sapientissimorum Patrum sententia postulant, susceptum illud respiciunt, atque ad exitum perductum non sine gravi Theologorum, ac Jurisperitorum improbatione Dei Famulæ consilium, quo Seraphicum Institutum amplexa, ac diu professsa, quasi vocationis suæ pertæsa, ac rerum novarum cupida ad Dominicanum transire constituit; ac veteri deposito, novum habitum sumpsit, novum fundavit Excalceatarum Sanctimonialium Asceterium, atque Institutum, ac novam condidit, seu, ut verius loquar, consuit Regulam ex Franciscana, & Dominicana conflata, & mixtam, novumque istiusmodi privati sui spiritus, muliebrisque imaginationis phœotum tamquam sibi a Deo dictatum, ita credidit, suisque Sororibus servandum proposuit ac venditavit, ut licet a P. Monterio Confessario suo non sine indignatione spretum, atque rejectum, mox ipsa refecerit auxeritque, ac Dominicani Ordinis Moderatoribus subjecerit, a quibus denuo improbatum, divinæ revelationis prætextu nunquam tueri, atque exequi prætermiserit.
- 16 Hanc porro præcipuam Vitæ V. S. D. partem, unde maximâ, atque potissimâ ejus Virtutis æstimandæ ratio pendet, ex Testium dictis tum in *Summario*, tum in *Elencho* descriptis, meditates Amplissimi Patres, verebantur, ne *illusa* potius atque *decepta*, quam veræ sanctitatis laude cumulata dici haberique deberet Venerabilis Virgo; ignari, an magis in ea reprehenderent mentis levitatem, atque inconstantiam, qua ab Augustinianis Directoribus discedens, Sancti Francisci Vestem induit, ac rursus desertis Franciscanis, ad Dominicanos accessit; an minus humilem obsequentemque Confessario ac Dominicanis Superioribus animum, a quæ semel iterumque reprehensa, atque repulsa, Institutum suum tueri, ejusque urgere executionem non destitit. Quamquam enim plures diversique sint Regularium Ordines, qui Catholicam Ecclesiam Christi Sponsam in *vestitu deaurato circumdatam varietate* illustrent; haud tamen omnes, & singuli inter se differunt ob diversam unice, quam profitentur Regulam; sed ob varias, quas habent profitenturque Constitutiones ab Apostolica Sede approbatas: adeo ut etiam sub eadem Sancti Augustini Regula Deo militent non tantum Eremitæ Augustiniani, Canoniceque Regulares, sed etiam Dominicani, Franciscani, alique; nihilominus ad invicem discrepant, diversosque in Ecclesia Dei Regulares efficiunt Ordines ex diversis peculiaribus Constitutionibus, quas præter Sanctissimi Maximique Doctoris Institutum singuli profitentur.
- 17 Jam vero Sanctissimus Ordinis Prædicatorum Fundator Dominicus, Oxonien-

mensis Ecclesiæ Canonici Regularis quum esset, statuit quidem sanc-
 virque in Ordine a se instituto Regulam Divi Augustini, quam ipse ut
 Canonici Regularis professus fuerat, sanctissimeque servaverat; at pecu-
 liares addidit Constitutiones, quæ Romani Pontifices Apostolicæ con-
 firmationis robur addentes, ac magnopere solliciti, ut Institutum sem-
 per persisteret idem, nec ulli in posterum mutationi fieret obnoxium,
 a nemine illas immutari augerique posse decreverunt, non a supremo to-
 tius Ordinis Antistite, Magistro, ac Moderatore; immo ne ab ipsis
 quidem Generalibus Comitibus: ita ut si aliquid iisdem Constitutionibus
 pro temporum opportunitate deinceps addendum esset, id fieri nullo
 modo posset, nisi a tribus successivis Capitulis Generalibus, quorum
 repetitis Decretis tale additamentum opportunum, ac necessarium esse
 judicaretur: quemadmodum constat ex Summorum Pontificum Sanctio-
 nibus in *Bullario Dominicano* evulgatis.

18 His constitutis, plures exinde emergunt quæstiones, discutiendæ omnino,
 novoque Postulatorum studio, ac labore illustrandæ, quum de Virgine
 agatur Fidelium imitationi ab Ecclesiâ proponenda tamquam Matre, &
 Magistra Sacri Asceterii, & perfectioris vitæ Instituti. Additamenta
 siquidem & multa, & gravia Dominicanis Constitutionibus per ipsam
 facta, nil aliud effecere, quam diversum a Dominicano Ordine novum-
 que in Ecclesiâ Dei Institutum, quod quale fuerit, & an ab Apostolica
 Sede approbatum, prorsus ignoramus. Quapropter rejectum illud fuisse
 scimus a Prædicatorum Familia, nec unquam Venerabilem Christi Fa-
 mulam inter Dominicanas Moniales, Asceteriumque ab ipsâ fundatum
 inter Dominicanorum Monasteria fuisse recensitum: immo ex Actis const-
 stat, Theologos Jurisque Peritos ab Archiepiscopo Hispalensi super nova
 Fundatione consultos, omnes ad unum Venerabilis DOROTHEÆ
 consilium novaquæ jura ab ea condita prima vice statim improbasse; quin
 causæ rationesque nobis innotescant, quæ ab novissimo Suffragantium in
 prædicta consultatione pro Servâ Dei, novoque illius Instituto in me-
 dium adductæ, ceteros omnes adversarios ad retractandam præjudica-
 tam causam movere, eosque in suam pertrahere sententiam potuerint.

19 Quid? Si nec documentum, multis licet jactatum, affertur ullum Pon-
 tificiæ approbationis confirmationisque Instituti a Dei Famula fundati,
 nec ulla Hispalensis Antistitis Acta exhibentur super novi Asceterii fun-
 datione? Atqui hæc omnia proferantur oportet, ut certi esse possimus
 de recto, atque prudenti illius animi consilio, verasque intelligere
 causas tot mutationum, ac vicissitudinum vitæ S. D., de quibus dome-
 stici Testes prorsus conticescunt, nullique dantur neque ex Augustinia-
 na, neque ex Franciscana Familia, & ex Dominicana ipsa unus dumtaxat
 Pater *Monterius* ad effectum, de quo agitur, ut superius vidimus,
 omnino impar, immo & manifeste contrarius. Quod enim de novis pro
 novo Asceterio Constitutionibus non a Venerabili DOROTHEA com-
 positis, sed a Deo distante, ipsa scribente in domus recessu, ubi assiduus
 arctisque jejuniis, flagellationibus, orationibusque vacans, quadragin-
 ta diebus ad divinum explendum opus clausa manserat, ex ipsius S. D.
 ore exaggerant Moniales Testes, tamdiu explodendum prorsus ac reji-
 ciendum existimabant sapientissimi Consultores veluti anilem putidam-
 que fabellam ad contegendum gravissimum defectum Pontificiæ Con-
 firmationis excogitatam, quamdiu de heroicis Venerabilis FRANCIS-
 CÆ Virtutibus apud Sacram Rituum Congregationem disputa-
 batur.

20 Verum in hac Causa, optima ceteroquin, & splendidissima, dijudicanda nihil æque sollicitos, dubios, suspensosque tenuit eorumdem Amplissimorum Suffragantium animos in antea actis *Antepreparatoriis* Comitiis, quam tanta illa *Votorum* a Venerabili Virgine vel a teneris unguiculis nuncupatorum series, quæ passim in *Elencho*, sive *Expositione Virtutum illius* commemorantur. Rationis usu, singulari Dei beneficio donata dicitur Ven. DOROTHEA anno ætatis quarto. Vix quintum attigerat, quum ecce *peculiarem Deo promissionem Votumque* edidit = *di far sempre quel che fosse, o pensasse esser di maggior gloria ed onor suo, obligandosi a farlo col maggior fervore di divozione; obligandosi con gran fervore ed amore alla maggior perfezione della vita* = *Summar. pag. 16. §. 42. Elench. pag. 6. & alibi*. Post primum hoc Votum, alio jam adulta se obstrinxit, quod tamen in priori illo continebatur = *di non commettere colpa veniale* = ut in ejus Scriptis legitur; ut autem in *Elencho* additur §. 74. = *di non commettere colpa veniale in alcuna cosa avvertitamente, e di procedere in tutto colla maggior perfezione* =; quod emissio, impetrasse dicitur a Domino opportunum imbrem, cujus defectu Hispalensis Civitas, summa rei frumentariæ inopia caritateque laborabat. Deinde vero aliud Votum emisit = *di non chiedere cosa alcuna alle Creature, bensì a Dio solo, con altre cose* = *Prot. fol. 252. terg.* Insuper *Process. fol. 34.* = *d'impiegarsi dimentica di se, e di tutte le cose del Mondo con tutte le forze dell'anima, e del corpo in quelle cose, che sono di maggior gloria di Dio, e bene dell' Anime* = quod idem Votum in prima sua ætate a Dei Famula nuncupatum, se ex ipsius FRANCISCÆ ore accepisse tradit Testis LXXI. in ordine Processus Informativi fol. 1171., inquit = *aveva fatto Voto a N. S. di fare sempre quello che fosse più aggradevole a Sua Divina Maestà, procurarlo in tutte le singole sue azioni uniformarsi alla perfezione richiesta da un tal Voto* = . Legimus demum in *Processu fol. 67. terg.* hec ipsius Dei Famulæ verba = *questa è la Regola, quale feci Voto di osservare in tutta la mia vita fino alla morte colla maggior perfezione, che mi sia possibile* =

21 At quotus quisque erit, qui ex Testium dictis in utroque Processu relatis colligere valeat, in tam arduis tamque difficilibus Votis Deo nuncupandis a Christianæ Prudentiæ legibus ita nullo unquam tempore defecisse Venerabilem Virginem, ut tutum rectumque ferre possit de illius sanctitate judicium? Alii fuere Sancti, qui peculiari Voto sese Deo obstrinxerunt, id semper agendi, quod ad majorem divinæ gloriæ incrementum decusque pertinere cognoscerent; sed nonnisi firma ætate, post multas & graves cum vitiis, & concupiscentiis luctas, atque victorias, post diuturnam constantemque in omni Virtutum genere exercitationem, post accuratas ad Deum preces, præconsultis, atque approbantibus conscientiæ Moderatoribus. Quin Votum de majori perfectione a Sancta Theresia emissum, non adeo late patebat, ut superius recitatum Ven. DOROTHEÆ Votum; sed restrictum fuisse testatur illius Confessarius Vitæque Scriptor Ribera ad ea tantum opera, quæ magni momenti esse cognovisset: & tamen antequam Votum ederet, consulere diu multum non prætermisit Spiritus sui Directores; consuluit etiam Generalem Carmelitani Ordinis Præsidentem, Apostolicumque in Hispaniarum Regnis Nuncium; immo & ipsosmet Romanæ Ecclesiæ Proceres.

22 Age vero: privato quodam Spiritus sui ductu tam amplissima Vota vel ab ineunte ætate spondens, quomodo ab imprudentiæ, ac temeri-

ratis nota absolvi vindicarique possit, certe non video. Dicent fortasse Postulatores eidem acceleratum a Deo fuisse rationis usum, coque inspirante, talia nuncupasse Vota. Sed qua ratione, quo testimonio, quo documento id planum facient, & comprobabunt? At demus, comprobatores; quomodo insuper cum heroicæ Fidei habitu conciliabunt alterum illud Votum a Dei Famula emissum de non committendis peccatis venialibus, quo certe supposuisse videtur, ad statum *impeccantis* hominem pervenire, in eoque perseverare posse absque specialissima Dei gratia, quæ tantummodo comprehensorum est propria, quamque ex viatoribus uni Deiparæ Virgini tributam pie credimus? Nec juvat asserere, Dei Famulam loquutam esse de culpis venialibus deliberatis. Nam quominus Votum = *di non commettere colpa veniale* = absolute ab ea editum, ad culpas commissas = *avvertimento* = referamus; prohibet iactata illa Ven. FRANCISCÆ revelatio, de qua in præteritis Animadversionibus pag. 12. §. 22., quaque Deum sibi dixisse narrat = *Io voglio, che la mia Serva Francesca goda per privileggio vivendo in terra quel che li miei Santi godono in Cielo in virtù della chiara Visione dell'Essenza &c.* = His enim verbis, quacumque demum ratione a Postulatoribus interpretentur, privilegium omnino significat de culpis venialibus non committendis uni; ut diximus, Beatissimæ Virgini in terra concessum, nec non perfectionem iustitiæ, & statum inamissibilis gratiæ, beatarum animarum tantummodo proprium.

23 Quid vero dicemus de prædictorum Votorum observantia atque implemento? Quomodo, aut qua demum ratione de iis, rite exacteque impletis certos nos esse posse confidimus? Undenam cognoscere licebit earum Regularum rationem, atque naturam, quibus ignoratis, quoniam de illis adimplendis *omni vita tempore ad mortem usque* = *colla maggior perfezzione* = se Votum fecisse asseruit Venerabilis Virgo; impossibile sane erit ejus res gestas, ac præclara facinora ad exactam Sanctitatis lancem perpendere, atque metiri? Profecto Amplissimis Patribus, & Causæ Summarium, & Expositionem Virtutum, & Postulaturæ defensionem attente pervolutantibus, tantum adest, ut satis constiterit, Dei Famulam prædictis Votis factis rectisque servandis ea, qua par erat, diligentia studuisse, ut potius non obscura eorumdem Votorum inobservantiæ argumenta, vel in ipso *Virtutum Elencho*, antea præ Respon- sioni a Causæ Patronis adjecto, deprehenderint.

24 Vix enim componi, & conciliari possit alicui ex doctissimis Suffragantibus visa sunt cum perfecta observantia Voti a Ven. FRANCISCA editi = *di non chiedere cosa alcuna alle Creature, bensì a Dio solo* =, ea quæ in citato *Elencho* referunt Testes Informativi de visu, & facto proprio. Referunt autem pag. 103., Dei Famulam quondam dixisse Testi LXII. *Aloysia de Aleman* = *Venga quò, non gli ho detto io, che quando ha qualche necessità di qualche cosa me la mandi a chiedere, perchè se non vi sarà in casa, non mancherà qualcuna delle Signore, CHE MI FARANNO LA GRAZIA DI DARMELA* = Et ad rem clarius pag. 104. circa med. = *Che a motivo della di lei (Servæ Dei) INTERCESSIONE, gli dava (Testi eidem LXII.) il Licenziato Baldes . . . ogni Settimana in due volte quattro reali &c.* = Narrat item pag. 106. Mater Agnes a Sancto Augustino, *che venendo alcuni Poveri a chiedergli (Servæ Dei) il di lei ajuto, essa col maggior gusto, e coraggio mi faceva scrivere a persone ricche, acciocchè queste soccorressero &c.*

- 25 Sed prædictum Votum *de nullare postulanda a Creaturis*, licet absolute prolatum, referatur tamen, si placet, ad promissionem nihil omnino petendi ab hominibus PRO SE IPSA, ac propterea ad opem divitum confugientem pro indigentis pauperum, atque infirmorum, ne hilum quidem defecisse supponamus ab emissi Voti religione. At quomodo cetera Vota = *di non commettere colpa veniale avvertitamente = di procedere in tutto colla maggior perfezione = di far sempre quello, che fosse più aggradevole a Sua Divina Maestà, procurando in tutte, e singole sue azioni uniformarsi alla perfezione &c.* =, accurate implevisse dicenda erit ea Venerabilis Virgo, quam scimus ex *Process. fol. 39.* reprehensam quandoque fuisse ab ipsomet Deo illis verbis = *Facesti tu male a chiedermi la morte, sapendo la causa, per cui ti conservo in vita* =; quæ de se ipsa fateatur loca Causæ Patronis citato ex *Process. fol. 53. præterit. Respons. pag. 24. §. 100.*, quod = *riguardando con qualche affetto e cura, ed ascoltando le cose esteriori di poco profitto, sentì quel che si segue* = *Non guardare alcun altro fuori di me, nè pensare a niuna cosa, bensì a me, e quando tu mirerai, o penserai a qualche altra cosa, tu togli gli occhi da me* =; quam demum in aliquas incidisse culpas satis deliberatas, minime dubitare nos sinunt tum judiciales suorum Confessorum attestaciones in *Virtutum Elencho* descriptæ *pag. 44. & seqq.*, apertissime asserentium, quod eadem culpæ sufficientem præbuerint materiam Sacramentali absolutioni; tum testimonium ex *Process. fol. 386.* in præterita Responsione recitatum *pag. 28. §. 113.*, unde eruitur a Venerabili Virgine cum germano Fratre quandoque colloquente, nonnisi = *avvertitamente* = ac plane deliberate Auscultatricem fuisse dimissam.
- 26 Id autem non sine aliqua levi culpa fieri ab ipsa potuisse, existimabat unus aut alter ex doctissimis Suffragantibus, observans eam agendi rationem adversari aut Regulæ per Dei Famulam professæ, aut legitime, ac laudabiliter introductæ, vigentique in Asceterio consuetudini, quam Ven. FRANCISCA peculiari sibi Votorum vinculo decreta, & quodammodo implicita, minus attente persequi, ut tantisper præterire sine peccato non poterat; frustra que ad excusandam Servam Dei confugere Causæ Patronos *loc. cit.* ad ejus *Humilitatem*, aut alterius cujuscumque virtutis actum, quem exercere in animo habuerit, *eidem suo Germano* quendam ex divina voluntate Prophetiam significare cupiens; quum non sint facienda mala, ut eveniant bona.
- 27 Sed præter dubiam ancipitemque Votorum observantiam gravesque suspiciones de iisdem exacte non adimpletis; non una, nec levis occurrit difficultas, qua assertus in Dei Famula Virtutum fulgor seu *Relevantia*, densa veluti obdueta caligine, adhuc obtenebrari visa est plerisque ex Sapientissimis Consultoribus. Quamvis enim, ut verum fatear, inter Acta individua in omnes Ven. DOROTHÆÆ ætates distributa, nonnulla recenscantur, quæ consuetam justorum agendi rationem exsuperare videantur, quæque persuadeant, Venerabilem Christi Ancillam ita semper vixisse, ut ejus probaretur fides, integritas, æquitas, demissio animi, ac flagrantissima in Deum & homines Caritas; quamquam ejus fortis animi, & magni non obscura a Testibus oculatis Ordinariæ Inquisitionis exhibeantur indicia, atque argumenta, delumpta partim a reum externarum despicientia, invictaque tolerantia molestissimarum adversitatum ex ægritudine corporis, ex oculorum læsione, ac præterea ex contradictionibus, oburgationibus, calumniisque susceptarum; par-

tim a rebus, quas gessisse commemorant, magnis, & maxime utilibus, & vehementer arduis, quales nimirum geri consueverunt ab hominibus a Deo missis, ut sint aliorum duces in semita perfectionis, primæque authores arctioris disciplinæ officiorum Evangelicorum; verebantur nihilominus iidem Amplissimi Patres, ne *Elenchus*, sive *Expositio Virtutum* a Causæ Patronis exhibitus, satis accurate fuerit contextus. Nam si ii de medio tollentur virtutis actus, qui vel pluribus virtutibus æque conveniunt, vel communem agendi modum non excedunt, vel a genericis pendent Testium dictis, vel denique extrajudicialibus sunt innixi monumentis, paucos remanere ajebant Actus vere heroicos, específicos, atque individuos singularum Virtutum; & illos ipsos Actus, qui heroica qualitate præditi exhibentur, nulla certa temporis nota configuari, solisque ut plurimum Monialium depositionibus niti; non quod istas a testimonio ferenda excludendas esse existimarent, sed quia omnia corroborata optassent Confessariorum dictis.

28 Qui enim *Elenchum* pervolventi ad tutum rectumque de Sanctitate hujus Venerabilis Virginis ferendum judicium, non mirum summo opere videatur, QUATUOR ipsius Dei Ancillæ CONFESSARIOS examini subjectos, atque ex juris formula interrogatos, ita parce, genericè, jejune fuisse loquutos, ut eorum attestationibus nonnisi sub paucissimis *Elenchi* titulis uti potuerint Causæ Postulatores? Atqui Confessariorum testimonia non modo præ ceteris opportuna, sed omnino necessaria erant, ut rite recteque dignosci posset, quo spiritu duceretur Venerabilis FRANCISCA in tot extraordinariis sui corporis afflictationibus; quem meditationis gradum attingeret fervens ejus ac jugis ORATIO; & an a visionibus, revelationibus, aliisque supernis muneribus, quæ abundantissime fuisse a Deo cumulatam passim deprædicant Moniales Testes, periculum illusionis abesset. Et sane phrasæ illæ obscuræ, ac parum accuratæ, quibus redundant Epistolæ V. S. D. ad suæ conscientiæ Moderatores datae de gratiis sibi divinitus tributis, unde complura desumpsit *Obstacula* meus in munere Prædecessor *sub Cap. 3. primarum Animadversionum*, multis earumdem Epistolarum fragmentis in medium adductis; phrasæ, inquam, illæ in prædictis Epistolis a Dei Formula adhibitæ, quantunvis benigne interpretentur, mentem divinitus illustratam non sapere vias sunt Amplissimis Suffragantibus. Sed de Visionibus, ac Revelationibus Venerabilis FRANCISCÆ opportunior paullo infra redibit disserendi locus; nunc inceptum de paucitate Actuum heroicorum sermonem prosequamur.

29 Quæ præ ceteris in *Elencho* effertur sub titulo *de Caritate erga Deum*, pag. 44. §. 33. eximia atque angelica S. D. innocentia, quam in *Sacro Baptismo acceptam*, sic perpetuo servasse, obtinuisseque contendunt Postulatores, ut nulla unquam alicujus, ne levi quidem, quæ ex proposito dicitur, macula asperserit, comprobatur quidem testimonio quatuor Confessariorum, tum aliorum Testium *de auditu ab iisdem Confessariis*, de quorum fide & scientia dubitari non potest. At quum hi non semper Ven. DOROTHÆE confessiones exceperint, nec illorum aliquem ipsi in extremis vitæ periodis sese generaliter consentienti, aures præbuisse confect, consummatæ servatæque ad mortem usque ejusdem innocentia, perpetuæque vitæ tenoris caste integreque traducti, satis certa & concludens ex adductis loco citato Attestationibus, minime resultat probatio.

- 30 Multoque minus resultat quoad reliquas Virtutes , quas iidem Confessarii aut omnino prætereunt , aut genericè ad summum , extremisque labiis rarissime attingunt , quasque vel domestici oculatique Testes laudant plerumque *singulares* , vel *auriti* , ut diximus , *infini gradus* ; ex traditione Majorum , ex publica voce & fama , ex lectione vitæ scientiæ causam deluentes ; vel demum Ordinariæ Inquisitioni præmortui : cujusmodi sunt Moniales *Maria a Sancta Maria* Soror Servæ Dei , & *Agnes a Sancto Augustino* , quarum extrajudicialibus Attestationibus , licet in Processum relatis , non major quam Historicis quibusque coævis , fides & autoritas habenda esse videatur .
- 31 Accedit , ab iisdem Testibus parum ceteroquin idoneis *ad faciendam fidem & auctoritatem Viro prudenti de re gravi judicaturæ* , nullum prorsus fieri verbum de heroicis tum *Prudentiæ* , tum *Justitiæ* Actibus a Dei Famula exercitis toto eo vitæ tempore , quo Asceterio a se fundato præfuit tamquam ceterarum Monialium Præses , & Moderatrix . De specificis vero reliquarum Virtutum Actibus , quam pauca , bone Deus ! quamque interdum incredibilia , ac secum pugnantia deponunt ! Non est hujus loci , nec temporis singula persequi ; juvabit tamen unum , aut alterum exaggerationis exemplum proferre , ne veterem istiusmodi de inopia , atque incredibilitate heroicarum Actionum querelam , crebris Reverendissimorum Patrum vocibus suffragiisque usurpatam , gratis & ad libitum protulisse videamur .
- 32 Narrant igitur Testes in *Elencho* audiendi pag. 58. §§. 43. & 44. , Ven. FRANCISCAM ad Sacram Synaxim QUOTIDIE accedere , & diem , qua *Sanctissimo Angelorum pane animam recreabat suam* , ita a terrenis omnibus abstrahi consuevisse , ut , neque de necessario cibo sollicita , totas dies jejuna transigeret : non enim terrenum degustare cibum poterat , cœlesti satiata = *Ricevendo QUOTIDIANAMENTE la Sagra Eucaristia* (inquit Testis V. Apostolicus) = *Molte volte QUOTIDIANAMENTE si alimentava con la Santissima Eucaristia* = prosequitur Testis XVIII. , Testis vero LXXXVIII. ait = *QUOTIDIANAMENTE riceveva il Santissimo Sacramento dell' Eucaristia* . = Quod autem diem illam , in qua Sacrosancto Christi Corpore reficiebatur , omnino jejunam transigere consueverit , deponunt Testes in ordine Processus Informativi II. , III. , LXIX. , & LXX. , quorum postremus de visu ait = *che nei giorni di Comunione non mangiava* = & LXIX. de auditu , quod = *in molti giorni di Comunione non mangiava neppure un boccone* .
- 33 At si ita fuerit , consequens erit , sine ullo prorsus cibo ad annos complures eam vixisse . Id autem cuique sana mente prædito tanto minus suapte natura credibile videbitur , quanto magis discrepare intelligitur ab his , quæ de Servæ Dei abstinencia alii affirmant Testes in eodem *Elencho* adducti sub titulo *de carnis afflictatione* pag. 138. & seqq. §. 128. & seqq. , ubi crebra quidem referunt , sed non quotidiana Venerabilis DOROTHÆÆ jejunia , & addunt solemnioribus quibusdam diebus pane sardarum , aut cicerum jure imbuto tamquam lautiore cibo eam vesci solitam .
- 34 Jam vero contra Virtutes ipsas Venerabilem DOROTHÆAM non semel peccasse , ex multis Summarii , Elenchique locis colligebant doctissimi Consultores , unanimi ferme suffragio sese dolentes , ægreque ferentes animo , neglecta fuisse a Causæ Patronis , nec idoneis responsionibus

e medio sublata pleraque *Obstacula* sub *Cap. 3. præteritarum Animadversionum* exposita, quæ nobilissimam Causam dubiam adhuc implexamque summopere efficerent. Nam, ut ea omittam, quæ in iisdem Animadversionibus sunt opposita sub num. 19. & 20. de *experientia*, quæ se didicisse scripsit *Serva Dei*, haud aliam sibi præsto esse rationem evitandorum cœlestium munerum, quam vitiorum inire viam; deque Christi Domini *Incarnatione* & *Morte* ad Prædestinatorum Redemptionem relata; quæque clariorem adhuc responsum exposcere visa sunt: quum nec opus sit ad *Lexica* confugere, ut ex integro loci contextu intelligamus, iis vocibus = *tengo per esperienza* = eandem omnino tribuendam esse significationem, quam iisdem tribuunt *præterita Animadversiones* pag. 11. §. 19., nec ad alterius sententiæ de morte a Christo obita pro illis, quos prædestinaverat, Orthodoxiam vindicandam asserere juvet, quod nullatenus ceteri homines excludentur, si solos ibidem Prædestinatos Dei Famula commemorat, inquit = *che Dio ab eterno conobbe li suoi Predestinati, e li amò talmente, che si vestì di umana natura, e diede la sua vita &c.* = ut hæc, inquam, quæ leviora fortasse sunt, missa faciam; ab aliqua in primis injustæ prodigalitatis, atque imprudentiæ nota, vix ac ne vix quidem excusari posse videtur Venerabilis FRANCISCA ex eo, quod novi Monasterii construendi causa æs alienum supra vires contraxerit; quo comperto, Episcopus vehementer commotus, atque indignatus ædificium suspendi iussit, ac Dei Servam inde expulsum, ad locum, unde venerat, reverti mandavit, quemadmodum narrant Testes in *Summario* adducti sub titulo de *Spe*. Tam severa porro, & gravis Animadversio haud levem profecto in Dei Famula indicare videtur, atque supponere culpam, ne injustam, ac præcipitem fuisse dicamus Antistitis sententiam: quod de illo judicare, aut suspicari nefas esset.

- 35 Gravissimis insuper difficultatibus adhuc implicatur propositio illa, quam veluti sibi a Domino prolatam recitat Venerabilis Virgo loco in *præteritis Animadversionibus* citato sub num. 22. = *Io voglio, che la mia Serva Francesca goda per privilegio vivendo in terra, quel che li miei Santi godono in Cielo in virtù della chiara visione dell'Essenza &c.* = Nam, quod ajunt Causæ Patroni *Responsi* pag. 22. §. 90. & *seqq.* = *memorata Dei ad Servam suam locutionem etiamsi vera non fuerit, de ipsius Ancillæ Dei Virtutibus nihil detrabere, utpote quæ omnia, quæ sibi contingebant cum suæ conscientiæ Moderatoribus communicabat: heroicarum judicium Virutum neutiquam a Visionibus ac Revelationibus pendere: immerito Dei Famulam in hac Visione redargui, quod se tanto dignam munere crediderit, quum per contrarium ex Facto habeatur tam æmisse de se sensisse, ut damnatorum penas pro se promereri existimavit* =; ad rem arbitror non pertinere. Aliud siquidem est per cœlestia charilumata, gratiasque, quas Theologi appellant *gratis datas* heroicarum Virtutum exercitationem minime probari; utpote quas etiam Peccatoribus a Deo tributas videamus; aliud est fallarum Visionum, Revelationumque evulgationem, grave aliquod *illusionis, affectatusque sanctitatis* signum in evulgante non præferre; neque ab objecta superbiæ nota excusari valeat Venerabilis Virgo, supponendo, eam perfecte *humilem* extitisse; de quo adhuc magnopere disputatur.

- 36 Quæ quum ita se habeant, jam unusquisque intelligit, ac plane sentit, non opportunum modo, sed necessarium prorsus esse, ut Postulatores ostendunt

ostendant, quale fuerit paullo supra memoratum *Privilegium*, quod Venerabilis FRANCISCA sibi *in terris viventi* a Deo concessum putavit; tum, ut de qualitate Visionis judicari possit, an divina fuerit, vel potius profecta ex phantasia Servæ Dei, altius quam Christianæ Humilitatis heroinam deceat, de se suisque meritis sentientis, atque existimantis; tum ut innotescat, an aliquid in eadem Visione conscribenda Venerabili Virgini exciderit Verbo Dei, & Ecclesiæ doctrinæ repugnans: quemadmodum certe repugnaret, si assertum *Privilegium* positum, & collocatum fuisse intellexerit in fruitione illi simili, quæ resultat in Sanctis Regnique cœlestis Comprehenforibus ex clara Visione divinæ Essentiæ. Negat id enim vero Causæ Patronus *Respons. pag. 22. §. 93.*, contenditque *Dei Famulam loqui de aliquo tantum effectu ex pluribus, qui ex clara divinæ Essentiæ visione in Beatos derivantur*. At quomodo absque integra divinæ Essentiæ Visione frui potuit = **PER PRIVILEGIO in terra quel che li Santi godono in Cielo in virtù della chiara Visione dell'Essenza?** =

- 37 Et re sane vera, asserens Venerabilis Christi Ancilla Testi LXXI. Processus Informativi *DE VISU præteritarum Animadversionum pagin. 27. §. 31.* = *Io sò di una anima, che stando cogli occhi aperti, dopo aver ricevuto Dio nel Santissimo Sacramento si trova trà li Cori degli Angeli, GODENDO LA BEATITUDINE* =, subjungensque Testis = *e la Depnente avvertì nel colore del suo viso, e nell'affetto, con cui diceva la sudetta cosa, che l'anima, di cui parlava in terza persona, era la stessa Serva di Dio* =; haudquaquam dubitare nos sinunt, quin Venerabilis Virgo ex speciali privilegio eo plane modo se frui existimaret claræ beatificaque Dei Visione, qua fruuntur, & gaudent Sancti Viri cum Christo regnantes in Cœlis. Quanta porro hinc errorum monstra, & quam lata sterneretur via grassanti in dies improborum hominum, quos *Naturalistas* vulgo dicimus, impietati, jamque in ipso Ecclesiæ sinu multorum animos insipienti; haud opus est prosequi verbis, quam rudiores etiam statim percipiant, suppositam in *Visione* fruitionem *clara Visionis Essentiæ Dei* illi Beatorum persimilem, facile constitui possit pro fine ultimo creaturæ rationalis: adeo ut sine fide Mediatoris, & Sacramento ejus per observantiam legis naturalis, ad eam Viator quisque posset pervenire.

- 38 Verumtamen, qualecumque demum fuerit assertum Dei Famulæ *Privilegium*, ac beneficium, nisi luce meridiana clarius constet, adimpletam fuisse in Ven. DOROTHÆA istiusmodi promissionem, ipsamque revera consequutam esse tale beneficium, in suo semper permanebit robore, quod antea objectum est de gravi *illusionis* suspitione exinde promanante. Caveant autem Causæ Patroni, ne hujuscemodi Visionum *inverosimilitudinem* erroresque contegant, atque excusent inani illa vulgataque responsione, qua frequenter utuntur, agentes, perfectionem, sanctitatemque vitæ pendere non a Visionibus, & Apparitionibus, sed ab heroicarum exercitatione Virtutum; objectasque Visiones desumptas esse ab iis S. D. Scriptis, de quibus jam Sacra Rituum Congregatio decrevit = *procedi posse ad ulteriora* =, perinde ac si vel manifesta Visionum falsitas sanctitati vitæ, ac virtutum splendori nullum afferat impedimentum; vel Sacra Congregatio, nihil in Scriptis Servorum Dei Theologica censura dignum contineri judicans, judicet etiam eorundem Scriptorum Autores ab omni *illusionis* errore plane immunes.

39 Tantoque magis necessarium esse arbitrabantur Amplissimi Patres in nova Causæ defensione instituenda clarius solidiusque explicare, quale fuerit sæpemenoratum Ven. FRANCISCÆ Privilegium, quanto crebrius ad ipsum spectasse visa est Venerabilis Christi Ancilla non solum in scriptis, verum etiam in familiaribus sermonibus suis. Quadam enim vice, Monialibus inter se colloquentibus de donis extraordinariis Sanctis Mulieribus Gertrudi, ac Theresiæ a Jesu a Deo concessis, respondisse legitur ex *Process. fol. 392. ter. &c. præterit. Animadvers. pag. 16. §. 30. = avere Iddio dato di più ad alcune anime, e che una grazia particolare fatta da Dio ad un'anima, non aveva letto, che Iddio avesse fatta a verun'altra persona =*; subindeque a Teste interrogata Venerabilis Virgo *= se quell'anima era forse di qualche Persona, che stava in quel Convento, rispose esso quasi ridendo, è di questo Convento, ma io non ho licenza da Nostro Signore per dirvelo =*, quibus verbis non obscure innuit, se illam esse, cui tam felix fors obtigerat.

40 Heic ego non quæram a Postulatoribus cum meo in munere Prædecessore laudatissimo, an tam magnifica, & frequens donorum sibi divinitus collatorum narratio, sine utilitate plerumque, aut necessitate instituta, cum heroica animi demissione sanctitateque componatur. Plura siquidem præsto sunt istiusmodi narrationum a Dei Famula de se ipsa factarum exempla paullo inferius recensenda, ex quibus gravissima adhuc levitatis, illusionis, imprudentiæ, ac vanitatis argumenta deducebant plerique ex doctissimis Consultoribus. Multoque minus in præsentiarum, quæram, an licite potuerit Serva Dei exposito in casu ea Confodalisbus pandere, addereque circumstantiam illam, quæ ipsam tali dono insignitam demonstrabat; in illo scilicet Asceterio includi personam illam, cui tam singulare, tam inauditum beneficium contulerat Deus, si *= non aveva licenza da Nostro Signore per dirlo? =* Quæro dumtaxat, & postulo a Causæ Patronis, quænam fuerit Gratia illa adeo peculiaris, adeo inusitata, quam ipsa nunquam hæctenus collatam divinitus legerit *= a verun'altra persona? =* Neque enim aliam extitisse, jure mihi videor posse contendere, præter superius expositum Privilegium fructificationis illi persimilis, quæ resultat in Sanctis ex clara Visione divinæ Essentia. Nam quominus intelligamus, vel Dei visionem ad breve aliquod tempus, vel confirmationem in gratia, vel revelationem æternæ Prædestinationis ad gloriam, vel Stigmatum dona, vel munus altissimæ contemplationis, vel demum sanctificationem in utero; prohibent omnino verba mox recitata *= una grazia particolare . . . non aveva letto, che Iddio l'avesse fatta a verun'altra persona =*

41 Venio nunc ad ceteras illas inutiles, minimeque necessarias rerum occultarum suorumque munerum evulgationes in antea Actis Animadversionibus oppositas *sub num. 23. 32. 34. & seqq.*, quæ novam magisque accuratam inter ceteras defensionem illustrationemque omnino flagitare visa sunt clarissimis Suffragantibus, animo adhuc hærentibus in ferendo judicio de Ven. FRANCISCÆ Sanctitate, quam suspectam maxime reddi metuebant, tum ex enarratarum ultro Visionum, Revelationumque frequentia, tum ex manifestissimis encomiis in iisdem evulgandis de se ipsa prædicatis. Doceant igitur in primis, qui Causam agunt, scandalo Civitati fuisse perditis moribus suis hominem illum, quem inferis damnatum, asseruit Venerabilis Virgo loco in præteritis Animadversionibus indicato *pag. 13. §. 23.* Alias siquidem gravis illusionis suspicio exinde emergeret, quum

quum nec divina Providentia æternum occulti peccatoris interitum soleat revelare, nec ullo argumento Dei Famula assertam confirmaverit revelationem. Jam vero illusio in facto, de quo agimus, magnum ex subsequuta manifestatione attulisset detrimentum non minus Defuncti famæ, quam superstitum Consanguineorum, ac Filiorum præsertim, si aderant. Quo loco attendant Causæ Patroni, disparem prorsus esse rationem de revelatione evulgationeque occultorum peccatorum, quo se exemplo tueantur, ex notatis a S. Thoma 2. 2. q. 33. art. 7. ad 2., & Benedicto XIV. lib. 3. cap. 41. *Respons. pag. 25. §. 105.* Quoties enim absque ullo erroris deceptionisque periculo, aut Sanctimonie jactura occultata manifestantur peccata ex superna illustratione, toties manifestatio illa, ex ipsius rei confessione, vel ex aliis indubiis documentis testimonium habet, quod ex Deo revelante, atque jubente procedat, & ad sui sive aliorum emendationem dirigatur: neutrum autem occurrit in casu nostro.

- 42 Sed & diligentius exponere, ac demonstrare non prætermittant qui Causam agunt, cui bono Venerabilis DOROTHÆA manifestaverit Consodalibus suis Visionem illam, de qua in præteritis Animadversionibus pag. 17. §. 32., quum scilicet asseruit, se vidisse = *una gran moltitudine di Religiose vestite dell'abito del glorioso Patriarca S. Domenico, e subito, e successivamente S. Bonaventura, che gli diceva, che tutte quelle Religiose dovevano esser sue Figlie, passeggiarebbero sopra le stelle* = Tantum siquidem abest: ut Visionis hujusce patefactione Moniales illas, quibuscum loquebatur, proposito æterni gaudii præmio, ad suscepta Monasticæ perfectionis officia rite sancteque adimplenda alliceret, excitaret, impelleret, ut potius easdem in summam æternæ assequendæ salutis desperationem adduceret, subdens *loc. cit.* = *In detta occasione fece riflessione, che tra tutte quelle, non era alcuna di quelle, che al presente stavano in sua compagnia* = Monialibus itaque sociisque suis prædictam pandens Visionem, earum singulis ex divina revelatione significasse videtur, nullam ex ipsis ad cælestis beatitudinis portum fore perventuram; ac propterea quoddam veluti signum miseris Consodalibus sustulisse ad desperandum de gloria sempiterna. Quo nihil profecto ad illarum animos ab inita perfectionis via deterrendos, deiiciendosque ab immortalis præmii Spe, qua rapimur, conducibilis poterat exco-
gitari.

- 43 Et tamen in earum numero Monialium, quæ Visionem aperuit Venerabilis Virgo, fuit ejus germana Soror natu major: (hæc enim, ut legitur in *Conspectu Testium in fin.* = *Entrò in questo Convento al principio della sua fondazione, e primache vi entrasse stiede sempre in compagnia della Serva di Dio*) fuit & Aloysia de Abrego superius commemorata, in cujus domo priusquam novum Asceterium, novamque Regulam conficeret, Dei Famula hospitata est, quæque ad obitum usque rexit novam Familiam a DOROTHÆA institutam, veluti constat ex *Elencho pag. 135. §. 115.*; fuerunt & aliæ, quemadmodum enarrant Testes passim in *Summario*, atque in *Virtutum Expositione* legendi. Id autem propterea adnotavimus, ut Postulatores intelligant, dici nullo modo posse, Visionem illam offensam esse Servæ Dei ante Cænobii foundationem, nullamque ex iis Virginibus quibuscum vivebat Religiosum habitum in eodem Cænobio induisse.

- 44 Verum & alii non desunt certissimi falsitatis illiusque imaginationis cha-
ra-

raçteres in Visione mox recitata. Nam, ut nihil dicam de illius inutilitate, immo de Sociarum ruina, atque interitu, ad quem potius comparatam patefactamque fuisse hactenus ostendimus; quis sibi suadeat, nullam ex primis Ven. FRANCISCÆ Sodalibus perpetuum in Cælis laborum suorum præmium fuisse consequutam sub ipsis novæ Regulæ incunabilis; quando nimirum primitivus vigeret Observantiæ fervor, cura, studio, sollicitudine, exemplo Venerabilis Fundatricis mirum in modum confirmatus, auctus, accensus; contra vero ad illam beatam requiem posteriores pervenisse Moniales; quum videlicet post obitum S. D., pro humanarum rerum conditione, primævis Observantiæ Spiritus tepestere debuit, atque remitti? Cui insuper incredibile prorsus non videatur, quod Famulam suam certiorum facere voluerit Deus de æternæ beatitudinis mercede imposterum consequenda ab illis Virginibus, quæ novam vitæ institutionem ex Franciscana, & Dominicana Regula constatam in Asceterio Sanctæ Mariæ Regum suscepturæ forent. Id enim sonant verba illa a Sancto Bonaventura, ut asseruit, sibi prolata = *Che tutte quelle Religiose (vestite dell'abbito del Glorioso Patriarca S. Domenico) dovevano essere sue Figlie, passeggiarebbero sopra le stelle* = Deus, inquam, qui nonnisi paucissimos de sua ipsorum prædestinatione peculiaris revelationis ope certos, atque securos reddere consuevit, ut juxta communem Providentiæ Legem cum metu, & tremore Electi sui propriam salutem operentur. Sed jam ad alia progrediamur.

- 45 Objectum fuerat in præteritis Animadversionibus pag. 18. §. 34. ILLUSIONEM SAPERE ea, quæ retulit Serva Dei, tamquam sibi dicta a Domino = *che mi ha destinato a grandi cose = che a mio conto sta la conversione del Mondo = che mi ricupra di cilizio, e mi toglie li capelli &c. acciocche termini in me qualche ha cominciato, e dia principio alla riparazione del Mondo &c.* = Quid ad hæc Causæ Patroni? Mirantur in primis maximopere, Respons. pag. 40. §. 161., religiosi si nas Animadversiones RELIGIONI NON HABENTES gravi ssum istius Sacræ Congregationis de Scriptis Servæ Dei judicium sacre Pontificis auctoritate confirmatum OFFENDERE, istiusmodi proferre Revelationes ex iisdem Scriptis (jam approbatis) de promptas: observant deinde §. 162. verbum illud = *del Mondo = non universalis semper Orbem.* sed ex recepta loquendi consuetudine plerumque hominum multitudinem, ac certam quamdam regionem significare, ut ex LEXICIS constat: tum contendunt §. 163. verba illa = *a tuo conto sta la conversione del Mondo = cum unum sensum habere; nimirum, hoc a te exopto, ut preces effundas pro mortalium conversione; ac pariter de morum reformatione intelligenda esse illa alia = dia principio alla riparazione del Mondo = quare reparatio idem sit ac reformatio, qua vitia rescantur, virtutibusque mens quotidie innovatur = denique ajunt, prædicta verba = illud quoque spectare, ut eadem Dei Ancilla hanc ob causam serventes ad Deum preces effundat, quas quidem pro omnium conversione, & salute preces tum & Conventus foundationem, Deum ab Ancilla sua exoptasse, ex recitatis aliquot Scriptorum illius locis deducunt §§. 164. & 165.*

- 46 At bona verba quæsumus a religiosissimis Causæ Patronis, desistantque in posterum mirari; caveantque etiam atque etiam temeritatis, sive irreligionis nomine coarguere Animadversiones Fidei Promotoris, ubi ex approbatis Servorum Dei Scriptis ea pro officii ratione, proque reservato sibi jure opponat in Virtutum judicio, quæ adversari posse videantur

tur illarum fulgori, ac scribentium heroicæ Sanctitati cum phantasticis ineptisque visionibus, cum revelationibus falsis, cum predictionibus vanis & inanibus, cum exaggeratis atque inutilibus donorum celestium enarrationibus nullo pacto componendæ. Nihil enim ad Promotoris contumeliam gravius atque acerbius; nihil ad levitatis, illusionis, imprudentiæ, & vanitatis argumenta a Fidei Promotore ex illdem Scriptis deducta eo, quo decet, studio refellenda inanius atque inopportuniùs potest asserri. Sed & illud sedulo advertant Postulatores, de TOTO MUNDO agi in verbis Servæ Dei mox recitatis. Subdit enim *ibidem* = *Parè, che subito che mi disse ciò (idest avverti, che a tuo costo sta la conversione del Mondo) mi posero un peso intollerabile sopra di me &c. non molto tempo dopo rappresentarono innanzi a me il Mondo, e l'Inferno, e viddi, che quasi si spopolava, ed andava contro di me difendendo, ed impedendo la conversione, e salute di quelle Anime &c.* = . Atque huc etiam spectabat illa Magistri Castroverde sententia, juxta ea, quæ a Serva Dei audierat prolata, ac ab ipsamet Venerabili Virgine descripta in suis Commentariis = *circa li successi da seguire dopo la morte (Servæ Dei) cioè che si spoglierà il Purgatorio, & in sua compagnia saliranno al Cielo, e si darà la gloria a quest' Anima, per mezzo di cui farà l'Idaio tante meraviglie, come la diede agli Apostoli* = quemadmodum legitur in predictis Animadversionibus pag. 19. §. 35. Quæ omnia profecto oppositas recitatasque Revelationes *ad universum Orbem, non ad aliquam ejus partem, aut certam quamdam regionem, ac hominum multitudinem determinat*.

- 47 Hæc quum ita sint, doceant Causæ Patroni, quænam fuerint SIGNA APOSTOLATUS hujus Servæ Dei. Nec obvia verborum sensui vim inferentes, assertamque *Mundi reparationem*, ad *morum* transferentes *reformationem*, dicant precibus rem totam fuisse peractam. De precibus siquidem pro omnium salute effundendis commune mandatum est unicuique Fidelium; quum unicuique mandaverit *Deus de Proximo suo, Ecclesiastici Cap. XVII. vers. 12.*, & *S. Jacobus in Epist. Canon. omnibus mandat Cap. V. vers. 16.* = *Orate pro invicem, ut salvemini* = , & Gentium Apostolus Paulus *in Epist. 1. ad Timotheum Cap. II. vers. 1.* præcipit = *feri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus* = Et quoniam propositarum *Visionum, ac Revelationum VERITATEM a contrariis (Animadversionibus) vindicare se maxime posse* ajunt Causæ Patroni anteaacte Defensionis pagina 40. §. 160.; ne, quæso, scientes, prudentesque in eum errorem prolabantur, ut existiment, *Postulatoribus sufficere, nihil in istdem Revelationibus aut Fidei, aut bonis moribus, aut communi Ecclesiæ sensui adversum deprehendi*; sed doceant ulterius atque demonstrent, quomodo eadem exadverso propositæ *Revelationes* non detrahant imprimis Archiepiscopo, & Clero Hispanensi, tum vero Episcopis reliquis, qui tunc temporis positi erant a *Spiritu Sancto regere Ecclesiam Dei*, ipsique etiam illius ætatis Romanis Pontificibus, Principis Apostolorum in totius Ecclesiæ regimine Successoribus, & Clero quarumlibet Ecclesiarum, si *verum* fuisset, quod *Ven. Dorothea* sibi a Domino dictum revelatumque tradidit; nimirum = *che a conto di lei stava la conversione del Mondo* =
- 48 Ostendant pariter, quomodo hæc ipsa *Revelatio* nihil omnino detrahat cognitæ perspectæque sanctimonix tot Christianæ perfectionis Heroum, qui

qui ab anno 1558. natali Servæ Dei, ad annum 1623., quo obdormi-
vit in Domino, floruerunt: quos inter nemo ignorat quanto zelo Ani-
marum salutem procuraverint S. Philippus Neri usque ad annum 1595.
S. Camillus de Lellis ad annum 1514., S. Franciscus Salesius ad an-
num 1622., S. Joseph Calasæctius ad annum 1648., S. Vincentius a
Paulo ad annum 1660., & alii *Ven. FRANCISCÆ DOROTHÆÆ*
cœvi, quos omnes singillatim enumerare, nimis longum atque opero-
sum foret.

49 Nec adimpletum fuisse dicant *Apostolatam* hujus Venerabilis Christi
Ancillæ foundatione novi Asceterii, atque institutione novæ Regulæ in
eo profitendæ: quo quidem in opere licet repugnantem habuerit, tum
Confessarium, tum Archiepiscopum; attamen omnibus superatis con-
tradictionibus, ostendit Deus, per eam Foundationem velle se commu-
ni hominum saluti utilitatique prospicere; hoc est = *esser volere di*
S. D. M. con questo Convento (quemadmodum ipsamet Dei Famula
exposuit, loco in præterita Responsione recitato pag. 41. §. 165.) por-
ger rimedio ad altri Conventi, e ben anche alle necessità del Popolo con
il suo esempio, colla sua Orazione, e perpetua penitenza, e che la det-
ta Casa, ove non sono Leggi mondane, si regoli interamente colle di-
vine... essendo di somma importanza per la gloria di Dio, esservi un
lugo, in cui vengano allevate Anime puri fine, le quali sempre siano
innanzi Sua Divina Maestà in Orazione per il Popolo, e per tutta
la Chiesa =

50 Etenim, nescio imprimis, an superno potius adjutorio, quam humanis
artibus tribuendum esse videatur tanti operis complementum, in quo
perficiendo adhibitas fuisse lego in præteritis Animadversionibus pag. 14.
§. 25. = *MILLE ARTI*, acciocche il Vescovo non venisse a capire,
che si fondava il Convento, perche, se ciò giungeva a sua notizia, tutto
riusciva vano =; deinde, si propter hanc ipsam novæ Regulæ, novi-
que Cœnobii foundationem, tunc primum cœpta est = *la riparazione*
del Mondo =; si idcirco = *a conto di Lei stava la conversione del Mon-*
do = liceat mihi a Postulatoribus querere, num aliquas minoris mo-
menti fundationes atque opera fecisse existiment, sive in illdem His-
paniæ Regionibus, Ss. Johannem a Cruce, Petrum de Alcantara, ac
Theresiam a Jesu supra laudatam ad cælestem beatitudinis portum de-
ductam anno Domini 1582. (qui annus respondet quarto & vigesimo
ætatis Venerabilis Servæ Dei) tot Sacrarum Virginum Cœnobiis pas-
sim extractis, in quibus minime dubitandum, quin tunc maxime per-
fectionis studium vigeret; sive in aliis Christiani Orbis provinciis paul-
lo superius Christianæ perfectionis Heroes, Philippum Neri, Camil-
lum de Lellis, Franciscum Salesium, Johannam Franciscam Fre-
miot de Chantal, Vincentium a Paulo, Josephum Calasæctium, Re-
ligiosarum Congregationum aut Virorum, aut Mulierum Instituta-
res? O tenues igitur parvique faciendos labores contentionesque sus-
ceptas! partim a tot Sanctissimis Episcopis, ac nominatim a S. Caro-
lo Borromæo in reformandis Cleri Populique moribus juxta Sacratissi-
mas Leges in Concilio Tridentino, jam in vivis agente *Ven. FRAN-*
CISCÆ, absoluto constitutas; partim a tot Apostolicis viris, ac præ-
sertim Regularium Ordinum vel Congregationum seu Institutoribus seu
Reformatoribus, quos Servæ Dei ætas, heroum feracissima, extulit;
si nihilominus una *Ven. DOROTHÆÆ* ob unius Cœnobii foundationem,

ea fuisse ex divino testimonio a se relato, credendum sit = *a conto di cui stava la conversione del Mondo* = , eaque una, per quam = *si dia principio alla riparazione del Mondo* = !

51 Prætereo ceteras ineptas falsasque Servæ Dei Visiones ac Revelationes in anteaetis Animadversionibus prolatas, quæ simul conjunctæ tanto magis herere cogeant doctissimos Suffragantes in ferendo judicio de heroicis *Ven. FRANCISCÆ* Virtutibus, quanto frequentius istiusmodi alteratæ phantasie illusionibus obnoxiam esse conspiciebant Venerabilem Virginem. Quamquam enim æternæ memoriæ Pontifex Benedictus XIV. de spiritu prophetico agens *Magn. Oper. lib. 2. cap. 32. num. 7.* doceat, aliquando Sanctos Prophetas, dum consuluntur, ex magna usu prophetandi, quædam proferre ex suo spiritu, suspicantes, hoc esse ex Spiritu Prophetiæ, atque adeo *parsi ratione fieri posse* observet *lib. 3. cap. ult. num. 17.*, ut aliquis Sanctus ex anticipatis opinionibus, aut ideis in phantasia fixis, aliqua sibi a Deo revelata putet, quæ a Deo revelata non sunt; idem tamen Pontifex doctrinæ ac vestigiis inhærens S. Francisci Salesii, & Cardinalis Bona *de discret. Spirit. cap. 20. num. 5.*, aperte profitetur *cod. lib. 3. cap. ultim. num. 8.*, quod vel sola Revelationum **FREQUENTIA** eas **SUSPECTAS** reddere possit. Quapropter magnum heroicis *VEN. DOROTHÆÆ* Virtutibus detrimentum afferri existimantes Amplissimi PP. ex opposita per meum in munere Prædecessorem falsarum Revelationum frequentia, utpote quæ Mulierem illam potius atque deceptam, quam eximie Sanctitatis ac coelestis sapientiæ dono exornatam ostendant; quum præcipua illusionis causa soleat esse superbia: idque tanto magis de nostra Dei Famula sibi metuendum esse arbitrati, quanto uberioribus & magnificentioribus laudibus se ipsam extollere animadvertebant in enarrandis prædictis Revelationibus suis; mirati sunt maxime, quod ab earum defensione *prudentes scientesque sese abstinerint* Causæ Patroni, nec animum adjecerint ad propulsiandam perpetuæ ferme illusionis notam; suspicionemque exinde ortam in Venerabilem Servam Dei.

52 Ad hæc observabant laudati doctissimi Suffragantes, pleraque Visionum ac Revelationum monstra in præteritis Animadversionibus jam proposita veluti somnia muliebris imaginationis *pag. 19. & 20. §§. 36. 37. & 38.*, tacite saltem excludi a numero verarum atque celestium illustrationum in anteaetis Defensione, immo penitus intactas in ea præteriri oppositiones desumptas sive ex his, quæ ab ore Servæ Dei referunt ejus Consodales, ac Testes *Process. fol. 116. terg. & 262.*, ibi = *I Confessori della nostra Madre. Dorothea gli comandavano, che si comunicasse ogni giorno, eccettuati i Sabbati, perche Nostro Signore la voleva comunicare colle sue mani.* = Item = *quando alcuni giorni questa (Eucaristia) da' suoi Confessori non gli si accordava, la stessa Venerabil Madre, e la Madre Suor Maria di lei Sorella replicate volte osservarono, che la comunicava il Signore di sua mano* = ; sive ex his, quæ de se ipsa memoriæ prodidit Venerabilis Virgo, *Process. fol. 124.*, ibi = *Le apparvero una volta il nostro Padre S. Domenico, e S. Francesco, ciascheduno de' quali fortunati Santi le offeriva il suo Abito.* = Item *fol. 80.* = *Gli comandavano, che si comunicasse per le mani di un Sacerdote, che la stava aspettando.*

aspettando con l'Ostia nelle mani per comunicarla; ma che questo Sacerdote stava in una Torre di ammirabile altezza, senza che in questa vi fossero le scale, per cui si potesse salire a quella, se pure non vi fosse portata ivi per l'aria, che era infestata da infiniti Demonj. . . . tuttavolta salì fin dov'è stava il Sacerdote, il quale subito la comunicò, = quæque statim subiungit de Dracone = che secondo il di lui moto, ed il suono delle squamme le sembrava esser di smisurata grandezza = deque septem magnis avibus auratarum plumarum indumento exornatis, quas se vidisse ajebat, dum orationi vacaret; ac demum ex his, quæ pertinent ad monitum sive præceptum, quod sibi a Christo Domino datum supponebat in hæc verba, legendæ præterit. *Animadversionum* pag. 20. §. 38. = Quando tu averai li tuoi Confessori, non ti tratterai con essi più di quello faresti, se non li avessi. . . . Preparati, perchè hai da passare molti travagli colli Confessori per la Confessione, non parlare, se non se forzata, ed allora poco.

- 53 Quid plura? Nonne ipsa Venerabilis Virgo scribens Confessario suo, magnum sese ex superuis illustrationibus capere moerorem ac sollicitudinem, viderique sibi vehementius in dies istis excruciaci sollicitudinibus, in eam sententiam, quam recitat Causse Patronus *Responsion* pag. 42. §. 168., nimirum = Io ho detto tutto quello, che avevo da dire per quello spetta alli favori, senza che mi rimanga alcuna cosa &c. Signore io mi trovo MOLTO AFFLITTA E PENSIEROSA SU' DI CIO', ed ogni giorno più mi pare di stare più PENSIEROSA, E TIMIDA; = nonne, inquam, talia ad Confessarium scribens, clarissimum nobis exhibet indicium, ut de prædictis ceterisque assertis divinis apparitionibus, visionibus, revelationibus, quominus illusiones fuerint, minime ambigamus? Equis enim ignorat, Visiones, Revelationes, ceteraque extraordinaria Dona, si a Deo fiot, summam animi tranquillitatem afferre? = *Mentis summam tranquillitatem, amoris divini incrementum, continuam humilitatem a Cardinali de Turrecremata extolli tanquam signa divina Visionis, & Revelationis* = apposite observat Benedictus PP. XIV. lib. 3. de Canonizat. cap. 52. num. 71, ubi Authoris Eminentissimi verbis recitatis, veritatem rei confirmat autoritate Magistri Johannis de Avila in Tractato, qui inscribitur = *Audi Filia* = cap. 32., necnon Beate Angelæ de Fulgineo.

- 54 Quinimmo aliquas ex hujuscemodi assertis Revelationibus, vel ipsi Dei Famulæ fuisse suspectas, evidentissime eruitur ex contemptu atque inobservantia superius memorati divini præcepti de paucis agendo cum Confessariis; quæ hoc idem ceteraque omnia manifestare, eorumque judicio sese subicere consuevisse, tradunt Causse Patroni cit. *Respons.* pag. 42. in princip. §. 167., addentes §. 169., quod ipsa adeo a Confessarii consilio pendebat, ut caelestes Apparitiones, auditaque inter ipsas verba, abs sese Confessarii consilia implens, propulsaret. *Process.* fol. 49. ter. & seq. = Nell' apparirmi Nostro Signore mi disse &c., e volendomi egli insegnare come dovevo praticare ciò, gli dissi: Signore, già sai, che il mio Confessore mi ha ordinato, che non ti parli, nè ti veda, nè ti ascolti, nè ti ubbidisca, e così voglio fare. Egli mi rispose &c. Io per altro facendo il contrario a quanto mi veniva consigliato per ubbidire al Maestro Castoverde &c.

- 55 Atque utinam *S. Theresiam*, quemadmodum Patronus ait, *imitata* Venerabilis Virgo, in hoc sancto proposito firma semper permanisset! Verum non semel Confessarii ac ipsius Hispalensis Antistitis leuentiam flocci fecit, diuinum in omni re mandatum sibi factum, diuinum impulsus, diuinam Revelationem obtendens. Nam & altera vice Additiones conscripsit ad Regulam *S. Dominici*, spreto Confessarii iudicio, qui illas improbaverat, prout vidimus superius §. 15. *¶ seqq.*, & prohibentibus quandoque Confessariis, ne ad Eucharisticam accederet Mensam, de manu cuiusdam sub Redemptoris specie sibi apparentis Eucharistiam sumebat, veluti patet ex testimonio in *anteceditis Animadversionibus* adducto pag. 19. §. 36. a nobisque paullo supra recitato §. 52.
- 56 Superest, ut nunc pauca adiciamus ad ea argumenta, quibus assertum a Testibus, acriterque a Causse Postulatoribus propugnatum in *Ven. FRANCISCA DOROTHÆA Sacrorum Stigmatum donum*, meus in munere Prædecessor sæpe laudatus in discrimen adduxit *suarum Animadversionum* pag. 21. *¶ seq.* §. 40. *¶ seqq.* Non dicam tam præclarum ac rarissimum Prodigium, quale est illud, quod Seruæ Dei annum agenti ætatis suæ quantum circiter atque vigesimum accidisse narratur noctu Feriæ V. Majoris hebdomadæ in Ecclesia Fratrum Augustinianorum, dum Dominicam Passionem dolenti animo & cogitatione meditati, sacra quinque Stigmata ejus manibus, pedibus, ac lateri impressa feruntur; nullo modo fidendum esse uni eique maxime incerto Monialium testimonio. Non dicam, Sacram hanc vulnorum impressionem dubiam admodum, incertam, atque inverosimilem reddi, ex eo quia modo secreta, modo conspicua & apparens in manibus, præcipue vero in latere ejus aperto, variantibus auritis Testibus, prædicetur, suæque Famulæ a Deo in Ecclesia collata dicatur coram Confessariis, ejusque germanis Sororibus; quod tamen *unico S. Catharinæ Senensis exemplo* sustineri posset, licet Causse Patronus *sexcenta* sibi præsto esse istiusmodi exempla, quæ proficeret, gloriaretur; quæque quum proferre nequiverit, *brevitatis gratia prætereipere* simulat. Illud tantummodo animadvertam, supremam idem Stigmatum munus; quod tanti faciunt Testes, quodque idem Causse Patronus ab reliquis defendendis extraordinariis Seruæ Dei donis ceteroquin alienis, *ex professo* vindicandum suscepit; *Respons.* pag. 44. §. 73. *ad plur. seqq.*, non adeo firmiter *stabilitum*, inque luce clara positum doctissimis suffragantibus fuisse visum, ut nulla ratione debilitari atque obscurari possit.
- 57 Nunquam enim a Senensi Virgine Catharina Confessarios suos aliosque adscitos, atque appellatos fuisse legimus, qui rarissimi doni sibi in Ecclesia die quidem festo, *¶ MANE* post Sacram Communionem receptam, diuinitus elargiendi, testes ac spectatores essent, quemadmodum fecisse dicitur *Ven. FRANCISCA DOROTHÆA*, quæ priusquam Stigmatibus signaretur, admonere minime recutavit Religiosos viros *Castroverde* & *Lebrixa* Sacræ Theologiæ Magistros, siquidem a Confessionibus, ad hoc ut tam mirabile eventum mox sequuturum adverterent, ac presentes intuerentur, veluti totidem testatur verbis Mater Maria a *S. Maria* germana Soror Seruæ Dei de *visu*, quæque cum ea tum in *Seculo*, tum *¶ in Religione* fere perpetuavit, *Process.* fol. 75., inquit = *Fu ordinato, CHE AVVISAS-*

SE LI SUOI CONFESSORI, li quali erano li sudetti Maestri Castroverde è Lebrixa, che si trovassero presenti, perche voleva, CHE FOSSERO ESSI TESTIMONJ di quel che faceva colla medesima, e ciò seguì nel Venerdì Santo prima del giorno &c. =; & cetera, quæ sequuntur in testimonio prædictæ Mariæ a S. Maria, recitato tum in præteritis Animadversionibus pag. 21. §. 40., tum in Expositione Virtutum sub titulo De Caritate erga Deum pagin. 59. §. 45.

- 58 Nil demum præclarissimi ac rarissimi Facti veritatem magis suspectam facit, quam putridus saniosusque sanguis e vulneribus Stigmatum, ac præcipue ex LATERIS VULNERE erumpens, non ex ulceribus per asperrimum cilicium, aliaque poenalia instrumenta apertis, quemadmodum contra perspicua Testis verba ex Summarii pag. 28. §. 55. in præteritis Animadversionibus recitata pag. 22. §. 42. contendunt Postulatores Responsionis pag. 46. §. 181.. Inquit enim Testis II. Processus Informativi DE VISU, nimirum Mater Anna a Cruce Priorissa Monasterii S. Mariæ Regum Summar. loc. cit. = Successivamente sperimentò questa Dichiarante, essendo la Serva di Dio Religiosa (che N. S. gli aveva fatta la grazia di darli a provare certi dolori interni delle sue piaghe) perchè nelle mani, nelli piedi, e costato aveva certi dolori talmente intensi, che quando qualche Religiosa per inavvertenza gli toccava le mani, e li piedi essa sperimentava gran dolori, sebbene attesa la di lei grande umiltà procurava non darlo a divedere, ed in riguardo A QUESTI DOLORI, e per mitigare QUELLI DEL COSTATO, che tanto la tormentavano: sperimentava sollicio, e refrigerio coll' adoprare alcuni panni inzuppati nell' acqua del pozzo, li quali si toglieva essa talmente secchi ed aridi, che sembravano posti al fuoco, ed alcune volte se li cavava rossi, e vermigli, ed altre volte poi se li cavava molto abruscoliti, E COME INZUPPATI DI SANGUE CORROTTO, E MARCIOSO; e sebbene la detta Serva di Dio procurasse occultare questi effetti, talvolta gli cadevano detti panni per inavvertenza, e LI VEDEVANO QUESTA DICHIARANTE, ed altre Religiose di questo Convento &c. =

Quæ dicta sint sub Censura &c. Salvo semper &c.

Dominicus de Sancto Petro S. Fidei Promotor.

